

17. december 2018

Sagsnr.
2017-0275229

Dokumentnr.
2017-0275229-9

Kære Mai Mercado

Københavns Kommune vokser med ca. 10.000 nye borgere hvert eneste år. Det er en meget positiv udvikling, som vi er stolte af. Men det giver også en række udfordringer. Det betyder blandt andet, at vi hvert år skal finansiere nye serviceydelser, som fx dagtilbud, skole og ældrepleje, til vores mange nye borgere inden for stort set den samme serviceramme, da der som bekendt er et statsligt loft over, hvor mange servicemidler, vi må bruge.

Derfor gennemfører vi hvert eneste år effektiviseringsrunder i kommunen, så vi kan fastholde et fornuftigt serviceniveau til københavnernes. Men nu er vi kommet dertil, hvor det er svært at undgå, at effektiviseringerne rammer medarbejder-ressourcer direkte ned i skoleklasserne og daginstitutionstuerne.

Frem for at skære i antallet af medarbejdere, ønsker jeg, at København – på linje med alle andre kommuner – i stedet politisk kan fastsætte den forældretakst, man ønsker at tage for en plads i et fritidstilbud i tilknytning til skolen. I København har vi 86 fritidsinstitutioner – enten organiseret som SFO eller som fritidstilbud efter dagtilbudsloven.

For at stille vores fritidsinstitutioner lige – uafhængig af organisering – har vi i København valgt at organisere alle vores fritidsinstitutioner efter dagtilbudsloven (og ikke folkeskoleloven). Men dagtilbudsloven lægger en grænse for, hvor meget forældrebetaling, vi må opkræve – det samme gælder ikke for SFO, som er underlagt folkeskoleloven. Når vi sammenligner os selv med andre kommuner, eksempelvis gennem vores seks-by samarbejde med Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers, kan vi se, at vi opkræver væsentligt mindre forældrebetaling end de andre kommuner. Derfor er det rimeligt, at København også får mulighed for at sætte taksten op, samtidig med, at der fortsat er mulighed for friplads til børn med forældre i de laveste indkomstgrupper.

Den paragraf i dagtilbudsloven (§ 32), der lægger et loft over forældrebetalingen, koster os sammenlagt et sted mellem 35-70 mio. kr. om året. Det er selvsagt penge, vi meget gerne vil bruge på bedre forhold på vores institutioner, men det kan vi desværre ikke i dag.

Rådhuset

1599 København V.

Telefon
33662000

E-mail
borgmester@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386182

www.kk.dk

mindst fordi, at vi hvert år inden for de samme økonomiske rammer gør plads til 10.000 nye borgere, herunder i gennemsnit 1.000 nye børn.

Jeg uddyber også gerne vores økonomiske forhold yderligere, måtte der være behov herfor.

Jeg håber, at du på baggrund af det ovenstående vil genoverveje dit standpunkt. Jeg står selvfølgelig fortsat til rådighed for en dialog omkring emnet.

Med venlig hilsen

Jesper Christensen

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Jesper Christensen
Børne- og Ungeborgmester i Københavns Kommune
borgmester@buf.kk.dk

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

18. januar 2019
Sagsnr.:19/00629

Kære Jesper Christensen

Tak for din henvendelse om forslag til ændring af reglerne for forældrebetaling for fritidshjem, som du har sendt til børne- og socialministeren den 17. december 2018. Vi har aftalt, at jeg besvarer din henvendelse, da SFO og fritidshjem er mit ressort.

Du skriver, at Københavns Kommune har valgt at organisere fritidstilbud som fritidshjem efter dagtilbudsloven og ikke som SFO efter folkeskoleloven. Du foreslår i den sammenhæng, at dagtilbudsloven ændres, så loftet over forældrebetalingen i fritidshjem fjernes.

Det står kommunerne frit for at organisere deres fritidstilbud, som de vurderer mest hensigtsmæssigt.

Fritidstilbud kan, som du også skriver, være reguleret både i folkeskoleloven (SFO) og i dagtilbudsloven (fritidshjem).

Forældrebetaling til SFO er derfor reguleret i folkeskoleloven (§ 50, stk. 2). Der er i folkeskoleloven ikke fastsat loft over forældrebetalingen. Forældrebetaling til fritidshjem er reguleret i dagtilbudsloven (§ 57, stk. 2), hvoraf det fremgår, at forældrenes egenbetaling højst må udgøre 30 pct. af de samlede bruttodriftsudgifter ved ophold i fritidshjem.

Jeg mener, at en ressourcestærk kommune som Københavns Kommune enten bør kunne prioritere kommunens ressourcer, så der tilføres de nødvendige midler til fritidstilbud, hvis der er behov for flere, eller benytte mulighederne for at organisere tilbuddene efter reglerne i folkeskoleloven. Derudover er det ikke et ønske, jeg hører fra andre kommuner.

Jeg mener derfor ikke, at der er behov for en ændring af dagstilbudslovens bestemmelser om forældrebetaling til fritidshjem på nuværende tidspunkt.

Med venlig hilsen

Merete Riisager

1. februar 2019

Sagsnr.
2017-0275229

Dokumentnr.
2017-0275229-16

Kære Merete Riisager

Tak for dit svar på min henvendelse vedr. vores ønske om en ændring af reglerne for forældrebetaling for fritidsinstitutioner.

Du skriver i dit svar, at vi i København enten må omlægge vores fritidstilbud til en anden lovgivning eller prioritere vores ressourcer anderledes.

Beklageligvis synes jeg dermed ikke, du besvarer det spørgsmål, jeg stiller dig i mit tidligere brev – nemlig hvorfor reglerne for forældrebetaling til fritidsinstitutioner skal være forskellig, alt efter hvilken lovgivning, de organiseres efter? Jeg savner en logisk forklaring på, at det skal forholde sig sådan.

Den forskel i reglerne stiller nemlig i særlig grad København i en problematisk situation. I København har vi af historiske grunde en stor gruppe selvejende institutioner, og dermed en mangfoldighed i vores tilbud, som både borgere og kommune er glade for. Særligt det forhold havde jeg håbet, at en liberal undervisningsminister ville lægge stor vægt på.

Da en selvejende fritidsinstitution pr. definition ikke kan være en SFO, kan vi ikke bare omlægge vores institutioner til folkeskoleloven. Da vi samtidig ikke vil gøre forskel på vores institutioner eller brugere, og eksempelvis opkræve mere forældrebetaling for en kommunal SFO i forhold til et selvejende fritidstilbud, medfører dit svar, at vi reelt er nødsaget til nu at organisere alle vores fritidstilbud efter folkeskoleloven.

Denne ændring af vores tilbud vil medføre en meget omfattende og juridisk kompliceret omstrukturering, hvor vi bl.a. må kommunalisere alle de selvejende institutioner. Det vil vi selvsagt gerne undgå. I København har vi 19 SFOer, 28 kommunale fritidshjem og 22 selvejende fritidshjem.

Jeg er samtidig ærgerlig over, at du i dit svar påpeger, at København er en rig kommune, som ikke har behov for at effektivisere. Virkeligheden er desværre en ganske anden. Presset på vores økonomi på grund af regeringens serviceloft har medført, at vi hvert år effektiviserer for betydelige beløb i vores kernerdrift. Dette sker ikke

Rådhuset

1599 København V.

Telefon
33662000

E-mail
borgmester@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386182

www.kk.dk

Jeg mener, at der bør være de samme muligheder for at regulere fritidstilbud – uafhængigt af lovgivning. Jeg håber derfor, at regeringen vil ændre på det forhold, så kommunerne får de samme muligheder for at tage forældrebetaling, uanset om organiseringen er efter dagtilbudsloven eller folkeskoleloven.

Jeg ser frem til at høre din holdning til dette område, og jeg står naturligvis til rådighed for yderligere konstruktiv dialog omkring dette for os ganske vigtige emne.

Med venlig hilsen,

Jesper Christensen
Børne- og Ungdomsborgmester, Københavns Kommune

1. marts 2019

Sagsnr.
2017-0275229

Kære Merete Riisager [Kopi til Folketingets Undervisningsudvalg]

Borgmester Jesper Christensen har tidligere henvendt sig vedr. et ønske om at ligestille reglerne for forældrebetaling til fritidsinstitutioner og skole- og fritidsordninger (SFOer). Med denne henvendelse ønsker vi som samlet Børne- og Ungdomsudvalg samt de to faglige organisationer, der organiserer alle pædagoger samt medhjælpere i København, at understrege, at det er en meget høj prioritet for os, at forældrebetalingsreglerne ensrettes.

København er en af få kommuner i landet, som stadig har en række forskellige former for organisering af fritidsordninger med hhv. 19 SFOer, 28 kommunale fritidshjem og 22 selvejende fritidshjem. Vi er glade og stolte af den mangfoldighed, vores tilbud repræsenterer, og som vi ønsker at bevare.

I København har vi altid prioriteret vores fritidstilbud meget højt – uafhængigt af organisering. På trods af de forskellige organiseringsformer har vi sikret, at alle tilbuddene lever op til en række fritidspædagogiske principper, som vi ønsker at fastholde. Det gælder blandt andet, at fritidstilbuddet skal have en selvstændig leder, der skal være et selvstændigt budget mv.

I dag er reglerne indrettet således, at fritidstilbud, der organiseres efter dagtilbudsloven, kun kan opkræve 30 pct. i forældrebetaling af de samlede udgifter til fritidshjemstilbuddet, mens SFOer, der er organiseret efter Folkeskoleloven, har mulighed for at tage helt op til 100 pct. i forældrebetaling af de samlede udgifter til tilbuddet. Der findes os bekendt ingen større begrundelse for, at dette er tilfældet, og derfor bør en ensretning og ligestilling af betalingsrammerne være oplagt og helt uproblematisk at gennemføre.

Som de fleste kommuner i Danmark er København udfordret på de servicekroner, vi har til rådighed til vores velfærdstilbud, særligt da vi hvert år vokser med ca. 10.000 nye borgere, en vækst der skal dækkes indenfor stort set samme serviceramme. Frem for at skære yderligere i normeringerne, ønsker vi at dække en del af vores økonomiske behov ved at sidestille forældrebetalingen i København med fx landsgennemsnittet. Med en forældrebetaling i dag på knap 950 kr. ligger vi markant under landsgennemsnittet på ca. 1500 kr.

Rådhuset

1599 København V.

Telefon
33662000

E-mail
borgmester@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386182

www.kk.dk

Da en selvejende fritidsinstitution pr. definition ikke kan være en SFO, er det ikke muligt bare at kommunalisere vores selvejende institutioner og flytte over til folkeskoleloven. Da vi samtidig ikke vil gøre forskel på vores institutioner eller brugere, og eksempelvis opkræve mere forældrebetaling for en kommunal SFO i forhold til et selvejende fritidstilbud, medfører din hidtidige afvisning af at ændre reglerne, at vi reelt kan være nødsaget til at organisere alle vores fritidstilbud efter folkeskoleloven.

Vi håber, at du på baggrund af det ovenstående vil genoverveje dit standpunkt. Vi står selvfølgelig fortsat til rådighed for en dialog omkring emnet.

Med venlig hilsen

Børne- og Ungdomsvalget i København v.:
Jesper Christensen, borgmester, Socialdemokratiet
Laura Rosenvinge, Socialdemokratiet
Sofie Seidenfaden, Socialdemokratiet
Gorm Anker Gunnarsen, Enhedslisten
Knud Holt Nielsen, Enhedslisten
Niko Grünfeld, Alternativet
Jens-Kristian Lütken, Venstre
Tommy Petersen, Radikale Venstre
Klaus Mygind, SF
Helle Bonnesen, Det Konservative Folkeparti
Anna Hede, Dansk Folkeparti

Samt:

Henriette Brockdorff, formand BUPL Hovedstaden
Britt Petersen, formand Landsforeningen for socialpædagoger (LFS)

Bilag:

- Tidligere henvendelser samt svar fra Riisager

3. maj 2019

Kære Merete Riisager

Mange tak for invitationen til at mødes d. 26. april 2019 og drøfte muligheden for at justere i betalingsreglerne til fritidstilbud.

Som tidligere nævnt, så er reglerne i dag indrettet således, at fritidstilbud, der organiseres efter dagtilbudsloven, kun kan opkræve 30 pct. i forældrebetaling af de samlede udgifter til fritidshjemstilbuddet, mens SFOer, der er organiseret efter Folkeskoleloven, har mulighed for at tage helt op til 100 pct. i forældrebetaling af de samlede udgifter til tilbuddet.

Som også tidligere nævnt, så findes der – os bekendt – ikke nogen større begrundelse for, at der ikke er en ensretning i reglerne, og derfor bør en ligestilling af betalingsrammerne være oplagt og helt uproblematisk at gennemføre.

Vi har løbende haft drøftelser om emnet med bl.a. FOLA, Skole og Forældre, Selveje Danmark, BUPL og LFS, og alle støtter en justering af reglerne, så vi får ensrettet forholdene mellem de to lovgivninger.

Til mødet d. 26. april ville jeg have givet dig et konkret forslag til, hvordan denne ensretning af reglerne kunne se ud – et forslag som BUPL oprindeligt har udarbejdet. Det ser sådan ud:

”

Der foreslås en ændring af §57, så kommuner med både SFO og fritidshjem til børn i samme aldersgruppe får mulighed for at opkræve forældrebetaling i fritidshjem som svarer til betalingen i SFO

§57, som i dag er affattet således:

§ 57. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for fritidshjem efter § 52, stk. 2-4.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 skal udgøre mindst 70 pct. og forældrenes egenbetaling højst 30 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved ophold i fritidshjem bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Stk. 3. Tilskud og egenbetaling fastsættes på grundlag af fritidshjemmenes vedtagne budgetter.

Rådhuset

1599 København V.

Telefon
33662000

E-mail
borgmester@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386182

www.kk.dk

suppleres med ny stk. 4

Stk. 4

Kommunalbestyrelsen kan med henblik på at sidestille forældre til børn i samme aldersgruppe i kommunen beslutte et tilskud pr. barn til brug for fritidshjem, som ikke udgør mindst 70 pct. men dog heller ikke overstiger tilskuddet pr. barn til SFO.

Herudover bør der tilføjes ny stk. 5 - som også bør tilføjes i lov om folkeskolen

Stk 5. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre deres beslutning om størrelsen af det kommunale tilskud og forældrenes egenbetalingsandel for en plads i fritidshjem (og SFO).

”

Jeg ser frem til den videre dialog.

Med venlig hilsen

Jesper Christensen

Bilag:

- Tidligere korrespondancer om emnet

KØBENHAVNS KOMMUNE

Overborgmesteren

Børne- og undervisningsministeriet
Børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

28-06-2019

Kære Pernille,

Hjerteligt tillykke med udnævnelsen til Danmarks nye børne- og undervisningsminister.

Som overborgmester og børne- og ungdomsborgmester i Københavns Kommune ser vi frem til at samarbejde med dig om at styrke kvaliteten i vores folkeskoler og daginstitutioner, så alle børn og elever kan lære, trives og udvikle sig.

København vokser hvert år med over 10.000 borgere, og vi bliver især flere ældre og børn. Fra 2019 til 2025 stiger antallet af 0-16-årige med over 8 procent – den største stigning i landet. Det er vi stolte af, for det viser, at København er en by, man har lyst til at bo i med sine børn.

Samtidig skaber det et stort pres på at sikre nye skolespor og daginstitutioner. Københavns Kommune har pt. afsat 19,8 mia. kr. fra 2020 til 2030 til nødvendige anlægsprojekter. Og i de kommende år skal der afsættes flere midler til lovbundne kapacitetsbehov. Hvis vi skal sikre rettidig kapacitet på skole- og dagtilbudsområdet, er der behov for, at vores økonomiske rammer afspejler den demografiske udvikling.

En stærk folkeskole er grundstammen i vores demokrati, og folkeskolen skal være forældrenes naturlige førstevalg. I København ser vi i disse år en positiv udvikling med stigende tilslutning til folkeskolen.

I den seneste valgperiode er koblingsprocenten på friskolerne hævet fra 71 til 76 pct., og har nu et historisk højt niveau. Vi ser gerne, at koblingsprocenten sænkes, og at der i stedet investeres i vores fælles folkeskole. Vi bakker også op om regeringens målsætning om, at privat- og friskoler skal tage et større samfundsansvar. Samtidigt foreslår vi, at regeringen analyserer, hvorvidt de nuværende tilskudsmodeller ift. kommunerne og folkeskole/privatskole virker efter hensigten.

Derudover har vi et ønske om friere rammer for skoledistrikter, så det er muligt at have flere skoler i samme distrikt. Det er især relevant i tætbefolkede områder, hvor skolerne ligger tæt, og skoledistrikter skiller imellem opgange og veje. Det vil også styrke mulighederne for at skabe mere blandede skoler.

Vi håber også, at du vil se på muligheden for at ensarte dagtilbudsloven og folkeskoleloven fsva. forældrebetaling. I København er nogle fritidstilbud organiseret under dagtilbudsloven, mens andre er organi-

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 3366

Telefax
3366 7008

Direkte telefon
3366 2202

E-mail
ob@okf.kk.dk

www.kk.dk

seret under folkeskoleloven. Det har betydning for Københavns Kommunes mulighed for at opkræve forældrebetaling, og som konsekvens heraf har vi i København højere nettodriftsudgifter end andre store kommuner. Hvis der ikke er mulighed for at ensarte forældrebetalingen i lovgivningen, vil vi blive nødt til at konvertere fritidstilbud til KKFO.

Vi ser frem til implementeringen af obligatoriske læringstilbud i de udsatte områder, men er optagede af den vigtige sprogstimulering i toårsalderen for børn uden for dagtilbud og læringstilbud. På nuværende tidspunkt er der ikke udviklet tilstrækkeligt materiale til sprogstimulering eller til screening af sprog blandt børn i toårsalderen. Københavns Kommune vil meget gerne indgå i et fælles udviklingsarbejde om styrket materiale til sprogstimulering og screening.

Vi er glade for samarbejdet med staten om en gymnasial overbygning på Europaskolen. EU-kravene til bl.a. modersmålsundervisning og holddeling har medført, at den europæiske studentereksamen er dyrere at drive end et almindeligt gymnasieforløb, og ikke kan finansieres inden for de almindelige STX-takster. Da skolen ikke er berettiget til statens aktivitetsuafhængige grundtilskud, håber vi, at vi sammen kan finde en løsning på finansiering af Europaskolen – et forhold der hæster, hvis skolen skal åbne næste sommer.

Vi bakker fuldt ud op om jeres ambitioner om gode daginstitutioner. I den forbindelse vil vi opfordre dig til at se nærmere på den private storordning, hvor privatpersoner kan passe børn for kommunale midler uden krav om uddannelsesmæssig baggrund, så længe pasningsordningen har mindre end syv vuggestuebørn eller 11 børnehalebørn. Hertil har storordningerne lempeligere krav om pædagogiske læreplaner, sprogtest, trivselsvurderinger mv., end hvad der stilles til kommunale vuggestuer, dagplejere og børnehaver.

I København benyttes storordningen i vid udstrækning af ikke-vestlige forældre, og der er behov for at skærpe de faglige krav til pasningsordningen, hvis vi skal modvirke den negative sociale arv.

Endnu engang tillykke med udnævnelsen. Vi ser frem til et godt samarbejde.

Med venlig hilsen

Frank Jensen
Overborgmester

Jesper Christensen
Børne- og ungdomsborgmester